
NATTVAKAN

Medlemsskrift för HFK

HFK

ÅRG.10

NR 1

1996

HUDIKSVALLSREGIONENS FÅGELKLUBB

Nattvakan

utges av Hudiksvallsregionens fågelklubb (HFK). Tidningen utkommer med två nummer årligen och erhålles av samtliga medlemmar i HFK. Årsavgiften för medlemsskap är för närvarande 40 kronor och insättes på pg 88 94 30 - 5.

Hudiksvallsregionens fågelklubb

är lokalklubb till Gävleborgs Läns Ornitologiska Förening (GLOF). Medlemskap i HFK är dock oberoende av medlemsskap i GLOF. HFK:s verksamhetsområde utgörs av Hudiksvalls och Nordanstigs kommuner.

Lokalklubben har till syfte att samla och stimulera intresset för fågelfaunan och skyddet av fågelmiljön i Hudiksvall och Nordanstigs kommuner. Dessutom skall föreningen verka för att sprida kunskap i fågelfrågor genom kursverksamhet och exkursioner. Föreningen skall vara ett forum där medlemmarna inspirerar och informerar varandra. En viktig uppgift för föreningen är att vara drivande i vissa frågor med anknytning till fågelskydd.

Styrelse

Ordförande

Mats Axbrink
Blockvägen 34B
824 34 HUDIKSVALL
Tel: 0650/963 87

Vice ordförande

Owe Nygren
Bringstavägen 16
820 75 HARMÅNGER
Tel: 0652/300 22

Sekreterare

Sven Carlberg
Milkjenäset
820 65 FORSA
Tel: 0650/260 49

Kassör

Lars-Göran Lindström
Slåttervägen 13
824 40 HUDIKSVALL
Tel: 0650/141 21

Övrig ledamot

Bo Fagerström
Åsgatan 3
824 42 HUDIKSVALL
Tel: 0650/59 51 58

Suppleant

Lars Norman
Kyrkvägen 18
820 77 GNARP
Tel: 0652/205 86

Suppleant

Björn Selin
Varvsgatan 3A
824 32 HUDIKSVALL
Tel: 0650/999 06

Innehåll 1/96

Intressanta observationer 3

Mats Axbrink

Förväxlingsarter 4

gråsiska-snösiska
Lars Göran Lindström

Fågelfrågan 6

Lars Göran Lindström

Vårfågelbarometern 1995 8

Bengt Sättlin

100 småfågelholkar 13

Mats Axbrink

Ringmärknings- verksamheten 1995 14

Mats Axbrink, Kenneth Karelius

En gudomlig dag 22

Tommy Lantz

Tecknarpresentation 26

Gun Hofgaard

Korta notiser 27

Lars Göran Lindström

Program 28

Vår, sommar och höst

Ekonomisk redovisning Verksamhetsåret 1995 31

Lars Göran Lindström

Framsida: Lunnefåglar
Ritad av Gun Hofgaard

Intressanta observationer

Mats Axbrink

ÄNTLIGEN GÅR VI MOT VÅR IGEN efter en sträng vinter. Trots kylan kunde vi åter konstatera att det är födan, och därmed energin, som är avgörande för överlevnaden hos fåglarna och inte temperaturer.

Sällan har det nämligen setts så många oväntade fågelarter under en så kylig vinter. Självklart hjälpte den rika bär- och frö-tillgången till att många arter kunde övervintra, men även flera andra, ej bärätande, kunde observeras.

Som vinterns karaktärsarter måste vi framhålla sidensvans, björktrast och gråsiska vilka kunde ses i mångtusende. Sidensvans och björktrast utnyttjade i första hand rönnbärstillgången. Andra arter som tog tillvara denna resurs var domherre (mycket vanlig), koltrast (100-tals), tall-

bit (10-tals), stare (11 ex) och rödvingetrast (enstaka), men även arter som kaja och kråka. Den rönnbärsätande bändelkorsnäbben sågs med 6 ex i Via under trettondagshelgen. Gråsiskorna levde på

björk- och alfrön om de inte befann sig på fågelborden. Genom ringmärkning kunde vi konstatera att i siskflockarna förekom ca 3 % snösis-kor.

Kottarna i cembratallarna tömdes fort under hösten och då försvann också de sibiriska nötkråkorna, från våra trakter. Ytterst få sågs efter nyår.

Arter som ej kan föras till kategorin bärätare, men ändå sågs under den kyligaste perioden, var en gärdsmyg i Gnarp i januari, två snösparvar i Delsbo samma månad, en varfågel vid

Fortsättning se sidan 21

förväxlingsarter

gråsiska-snösiska

Lars Göran Lindström

Under hösten och vintern har det varit en kraftig invasion av gråsiskor. Troligen kommer de flesta av dessa från östliga nejder. I flockarna av gråsiskor har det funnits inslag av snösiskor. Att skilja dessa arter åt är inte det lättaste. Men med bra observationsmöjligheter och rätta kunskaper så är det inte omöjligt. Hoppas att denna artikel kan vara till hjälp att i de stora gråsiskeflockarna kunna hitta någon snösiska.

BADE GRÅSISKAN OCH SNÖSISKAN är i huvudsak nordliga arter. Av gråsiskan finns dock en sydlig ras som häckar i Storbritannien, i Sydnorge och i ökande antal efter svenska västkusten. Gråsiskan är som talrikast i fjällbjörkskogen men den häckar även i de nordliga barrskogarna. Snösiskan finns främst, i vårt land, allra längst i norr, Torne lappmark, där den häckar i videsnår på högre nivåer, mellan 700 och 900 m, än vad gråsiskan gör. Vanorna och utseendet hos båda arterna är mycket lika och länge ansågs de vara raser av samma art.

Allmänt intryck

Snösiskan är betydligt ljusare än gråsiskan. På vintern är den så ljus att det genast faller i ögonen, den ser ut som en gråsiska som varit nere i en mjölbinge, men på som-

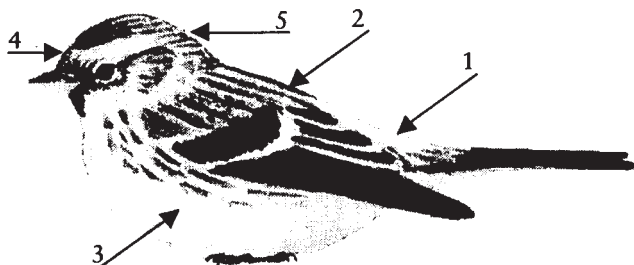
maren är den mörkare och mera lik en vanlig gråsiska i vinterdräkt. Ser man en siska och inte är säker på vilken av arterna det är så är det nästan säkert en gråsiska. Är det en snösiska, speciellt en gammal hane, man ser, så avviker den så pass mycket från en gråsiska att man nog är ganska säker direkt på vilken art det är. Följande karaktärer är viktigast.

Övergumpen

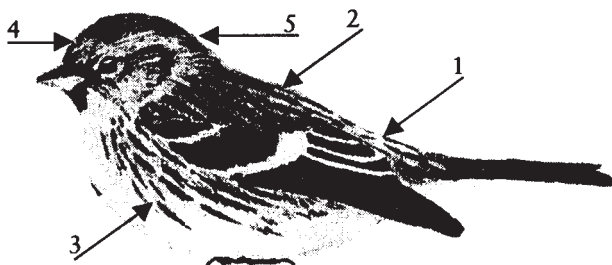
Hos gråsiskan är övergumpen streckad och ibland tydligt rödfärgad medan den hos den gamla snösiskan är ostreckad och helt vit eller svagt rosafärgad. Hos unga snösiskor och honor är övergumpen mycket svagt streckad.

Ryggen

Hos snösiskan går ofta ett par ljusa stråk

Snösiska: 1. Vit ostreckad övergump. 2. Ljust stråk på bakryggen. 3. Ostreckad eller färre och tunnare streck på kroppssidorna. 4. Ljus zon mellan näbbfäste och den röda pannan. 5. Ljusare huvud.

Gråsiska: 1. Streckad övergump. 2. Mörkare på bakryggen. 3. Flera och tjockare streck på kroppssidorna. 4. Mörkare mellan näbbfäste och den röda pannan. 5. Mörkare huvud.

från övergumpen upp på bakryggen, som en sadel, medan den hos gråsiskan är betydligt mörkare.

Flankerna

Snösiskan är ostreckad eller har färre och tunnare streck på kroppssidorna än vad gråsiskan har.

Huvudet

Snösiskan är ljusare på huvudet än vad gråsiskan är och har en ljus zon mellan näbbfästet och den röda pannan. Hos gråsiskan är motsvarande parti oftast mörkare.

Bröst

Gammal hane hos snösiskan har rosa bröst inte rött som hos gråsiskan.

Näbb

En karaktär som är svår att se i fält är att snösiskan har kortare näbb än vad gråsiskan har.

Teckningarna av siskorna har gjorts av Tomas Pärt på Eggegrunds fågelstation. Källor: *Fåglar i Europa*, Lars Jonsson. *Europas fåglar*, Peterson mf l. *Nordens fåglar*, Staav, Fransson. *Alla Europas fåglar*, Bruun, Delin, Svensson. *Fåglar i Sverige*, Erik Rosenberg.

fågelfrågan

Lars Göran Lindström

Vilka fåglar döljer sig bakom nedanstående ord/meningar. Skicka svaren till Lars Göran Lindström, Slåttervägen 13, 824 40 Hudiksvall, så har du chans att vinna en fågelbok. Jag vill ha svaren senast 15/4.

1 Blomman	13 En sopran som imiterar	23 Mårten som vill köpslå
2 Otvättad radioman	14 Mörk huvudbekläd-
nad	24 Oceansprinter
3 Järnoxidsanka	15 En trubadur som upp-
träder i den ryska
barrskogen	25 Spetsfog
4 1996-l	16 Orakad ynkrygg	26 Snabb Agda
5 Trädsvikare	17 Infekterad pippi	27 Vålgödd hov
6 Rallybilsförare	18 Blockjulgodis	28 Inte stor och inte
liten hävstång
7 Grävredskap	19 Vattenfall utanför
Eskilstuna	29 Purra en dumbom
fast tvärtom
8 Frukt i Södermanland	20 Tygbakdel	30 Kryptogamvråla
9 Mörkhyad brudnäbb	21 Samedräktsuppehåll	31 Fjälltoppskryssare
10 Matt fredssymbol	22 Drummel Gunde	32 Fjäderfä i armé
11 Husdjur som är uppe
sent på natten		33 Marinfärgad hinder
12 Trist färgad järnstång		

Rätta tävlingssvar

Här kommer något försenat de rätta svaren till de två senaste tävlingarna.

Lyckliga - Glada

Mörk babyleverantör - Svart stork

Möta - Råka

Fågel i kaffet - Gök

Motionsidrottsförbund - Korp

Flygplanet SAAB 37 - Vigg

Lönnlövad Märten - Kanadagås

Fiskmun - Silltrut

Efter Vättern runt - Rödöstjart

Nybörjare - Gröngöling

Skall man göra enligt Susanne Lanefeldt

- Knipa

Hitchcocks kännemärke - Fasan

Moderatfärgad ryggsäck - Blåmes

Örfil - Orre

Kommunistisk låsanordning - Rödhake

Fågel i näsan - Kråka

Andraplacerad brudnäbb - Silvertärna

Serveras vita viner - Svala

Agda - Höna

Same ryggsäck - Lappmes

Jättenäve - Storlabb

Kyrkoman - Domherre

Furudel - Tallbit

Två konsumerare - Biätare

Vispad sprit - Rördrom

Fåglarna på bilderna i förra nummret var

Bild 1: Lappuggla och hökuggla

Bild 2: Lärkfalk och björktrast

Bild 3: Gärdsmyg och steglits

Bild 4: Järpe och kungsfiskare

Rekordgammal kungsörn

En kungsörn påträffades död i Vålådalen, Jämtland, den 30 juni 1989. Med hjälp av ringen respektive ett fotografi av örnen taget vid ringmärkningstillfället, kunde fågeln åldersbestämmas till 32 år och 1 månad. Det förefaller att vara den äldsta kungsörnen i frihet, som bevisligen nått en så hög ålder.

Kungsörnen ringmärktes i december 1960 i Värmland. Fotot av fågeln vid ringmärkningstillfället visar att den var i sin fjärde dräkt, dvs cirka 3 år och 7 månader gammal. Örnen hade fångats i en kråkfälla.

När den 28 år och 6 månader efter märkningen påträffades i Vålådalen hade förruttnelsen påbörjats, men av allt att döma hade dödsfallet skett under juni månad 1989. Allt tyder på att örnen dött en naturlig död.

De äldsta kungsörnen i frihet, som tidigare är känd, är en fågel från Schweiz, som påträffades 25 år och 8 månader efter märkningen. I fångenskap kan fåglar bli betydligt äldre än i naturen, och det finns säkra bevis på att en burhållen kungsörn blivit 57 år gammal.

I den svenska ringmärkningsstatistiken över gamla fåglar hamnar den aktuella kungsörnen på första plats, före en storspov och en skräntärna, som dock båda passerat 30 år.

Världens hitills äldsta småskrake ringmärktes av Willy Karelius, medlem av fågelklubben, som unge i Hälsingland i juli 1962 och skjöts i november 1983 i Blekinge. Den blev således 21 år och 4 månader. Willy har även märkt den näst äldsta storspoven. Den blev nästan 25 år.

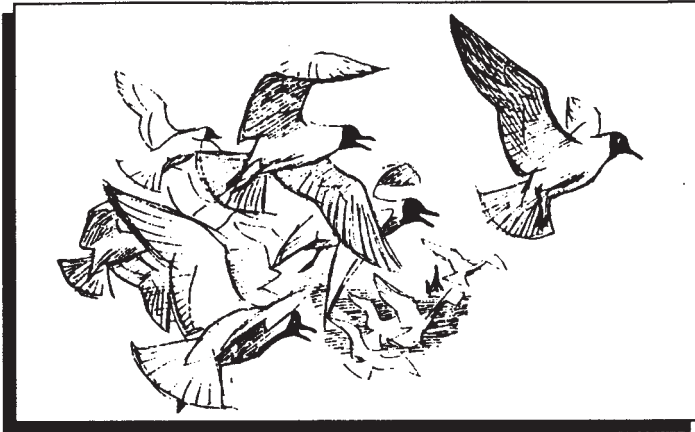
Vårfågelbarometern

1995

Bengt Sättlin

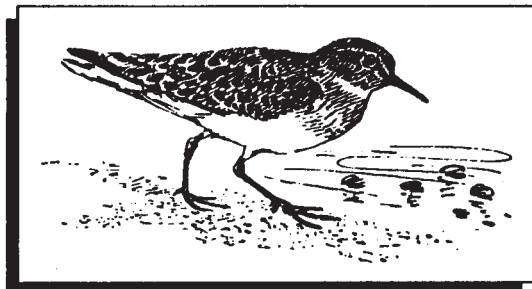
I år är det åttonde året som fågelklubben tillsammans med Hudiksvalls Tidning och dess läsare samlat ihop en mängd data om vårfåglarnas ankomst. Detta år är det 69 personer som bidragit med sina observationer. Fåglar med ett (s) efter är sällsynta arter.

Nötkråka (s)	11/2	K. Karelius	Hudiksvall
Stare	4/3	G. Persson	Strömsbruk
Vinterhämling	5/3	K. Karelius	Hudiksvall
Snösparv	10/3	B. Sjöberg	Norrbo
Koltrast	12/3	M. Lööf	Harmånger
Tofsvipa	14/3	H. Andersson	Harmånger
Bofink	15/3	P.I. Pettersson	Enånger
Sånglärka	19/3	C. Tegebro	Forsa
Grågås	20/3	M. Axbrink	Hudiksvall
Vigg	22/3	G. Larsson	Bålsön
Kungsörn	23/3	M. Lööf	Harmånger
Ormvråk	24/3	S. Carlberg	Forsa
Skrattmås	24/3	B. Fagerström	Hudiksvall
Häger	25/3	G. Larsson	Bålsön
Ringduva	25/3	K. Karelius	Bergsjö
Fjällvråk	26/3	R. Svensson	Vattrång
Sädesärla	28/3	S. Sjölund	Delsbo
Lappuggla (s)	30/3	S. Carlberg	Forsa
Råka	31/3	B. Fagerström	Hög
Skogsduva	1/4	K. Karelius	Enånger
Bergfink	2/4	B. Sjöberg	Norrbo
Trana	2/4	B. Karlsson	Via
Sävsparv	2/4	M. Axbrink	Hornslandet
Smålom	7/4	C. Tegebro	Forsa
Stenknäck (s)	7/4	E. Tottie	Enånger

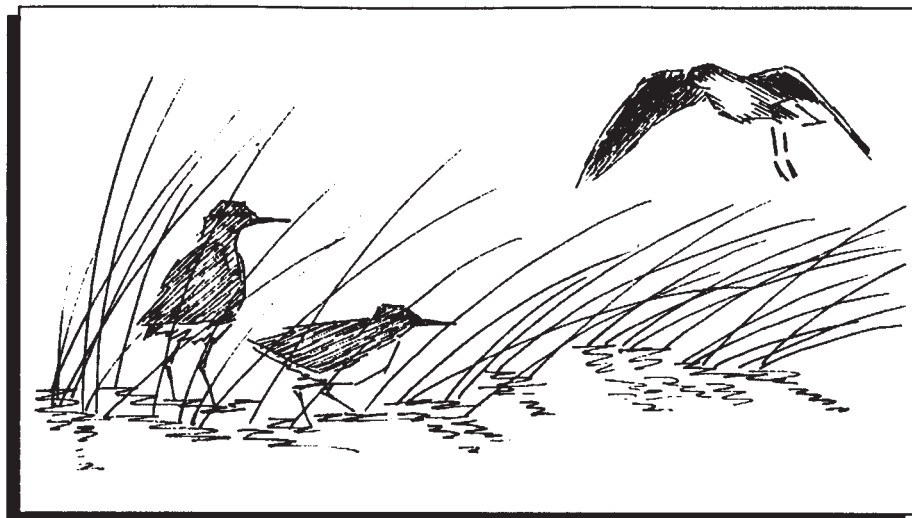
Bosse Fagerström såg skrattnåsar den 24/3 i Hudiksvall. Detta är precis lika med mediandatumet för de sista åtta åren.

Morkulla	7/4	S. Carlberg	Forsa
Sädgås	7/4	S. Carlberg	Forsa
Småskrake	8/4	B. Fagerström	Hornslandet
Steglits (s)	8/4	B. Fagerström	Hornslandet
Sothöna	9/4	L.G. Lindström	Forsa
Tordmule	9/4	M. Axbrink	Enånger
Tornfalk	9/4	M. Axbrink	Hudiksvall
Forsärla (s)	10/4	J. Bergström	Forsa
Brunand	12/4	M. Axbrink	Hudiksvall
Storspov	12/4	L. Norman	Gnarp
Enkelbeckasin	12/4	M. Axbrink	Hudiksvall
Rödhake	13/4	R. Svensson	Vattrång
Skogssnäppa	13/4	M. Axbrink	Enånger
Strandskata	13/4	M. Axbrink	Enånger
Kricka	13/4	A. Larsson	Bjuråker
Skäggdopping	13/4	M. Axbrink	Enånger
Svärta	13/4	G. Larsson	Bålsön
Storlom	13/4	M. Axbrink	Enånger
Stenfalk	13/4	M. Axbrink	Enånger
Gärdsmyg	13/4	M. Axbrink	Enånger
Hämpling	13/4	M. Axbrink	Enånger
Järnsparv	13/4	H. Hedman	Delsbo
Rödvingetrast	13/4	E. Tottie	Enånger
Taltrast	13/4	M. Axbrink	Enånger
Ängspiplärka	13/4	M. Axbrink	Enånger
Bläsand	14/4	A. Larsson	Bjuråker

Mosnäppa sågs bland annat av Lars Norman i Gnarp.

Stjärtand	14/4	A. Larsson	Bjuråker
Blå kärrhök	14/4	K. Karelius	Hudiksvall
Dubbeltrast	14/4	A. Larsson	Bjuråker
Ljungpipare	15/4	A. Larsson	Bjuråker
Tärna	15/4	L. Berglund	Hudiksvall
Fjällgås	15/4	M. Axbrink	Hög
Fiskgjuse	16/4	M. Axbrink	Hudiksvall
Snösiska (s)	17/4	A. Larsson	Bjuråker
Gråhakedopping	17/4	A. Larsson	Bjuråker
Pilgrimsfalk (s)	19/4	B. Fagerström	Hög
Glada (s)	21/4	T. Lantz, mf l	Hög
Jaktfalk (s)	21/4	P. Hedlund	Hudiksvall
Gransångare	22/4	A. Larsson	Bjuråker
Lappspurv	22/4	K. Karelius	Hög
Stenskvätta	22/4	A. Larsson	Bjuråker
Ringtrast (s)	23/4	V. Forslin	Bjuråker
Mindre sångsvan (s)	23/4	M. Axbrink	Hudiksvall
Mindre strandpipare	23/4	M. Axbrink	Hudiksvall
Brun kärrhök	23/4	S. Carlberg	Forsa
Tundrasädgås (s)	24/4	B. Fagerström	Hudiksvall
Vattenrall	25/4	B. Fagerström	Forsa
Salskrake	26/4	B. Sättlin	Iggesund
Småspov	29/4	A. Larsson	Bjuråker
Videsparv	29/4	M. Axbrink	Hög
Trädlärka (s)	29/4	B. Fagerström	Hög
Svarthakedopping	30/4	M. Axbrink	Hudiksvall
Prutgås	30/4	K. Karelius	Hudiksvall
Snögås (s)	1/5	L. Skog	Delsbo
Stare (Albino) (s)	1/5	A. Hellberg	Bjuråker
Vitnäbbad islom (s)	1/5	B. Fagerström	Hornslandet
Hussvala	1/5	E. Tottie	Enånger

Den första grönbena sågs i fjol den 3/5 vilket är det hittills senaste ankomstdatumet.

Lövsångare	1/5	M. Axbrink	Hög
Rödbena	2/5	R. Mellberg	Enånger
Svartvit flugsnappare	2/5	E. Tottie	Enånger
Rödstjärt	2/5	B. Sjöberg	Norrbo
Brushane	3/5	M. Axbrink	Hudiksvall
Drillsnäppa	3/5	A. Larsson	Bjuråker
Grönbena	3/5	M. Axbrink	Hudiksvall
Ladusvala	3/5	S. Bäckström	Delsbo
Buskskvätta	3/5	B. Sjöberg	Norrbo
Svartsnäppa	3/5	L. Norman	Gnarp
Gluttsnäppa	3/5	R. Mellberg	Enånger
Törnskata	4/5	B. Fagerström	Hudiksvall
Brunglada (s)	4/5	B. Dahlberg	Bjuråker
Skedand	5/5	M. Axbrink	Hudiksvall
Ärtsångare	6/5	M. Axbrink	Hudiksvall
Trädpiplärka	6/5	A. Larsson	Bjuråker
Ortolansparv	7/5	A. Larsson	Bjuråker
Gulärta	7/5	S. Bäckström	Delsbo
Göktyta	8/5	E. Tottie	Enånger
Tornseglare	11/5	A. Larsson	Bjuråker
Backsvala	11/5	M. Axbrink	Enånger

Fjällpipare. En sällsynt gäst i våra trakter sågs i Gnarp med några exemplar.

Större strandpipare	11/5	M. Axbrink	Enånger
Gök	13/5	T. Svendsen	Rogsta
Blåhake	14/5	B. Selin	Bålsön
Rosenfink	14/5	A.L. Tallbom	Iggesund
Fjällpipare (s)	19/5	L. Norman	Gnarp
Lärkfalk	20/5	A. Larsson	Bjuråker
Sävsångare	20/5	A. Larsson	Bjuråker
Grå flugsnappare	20/5	A. Larsson	Bjuråker
Grönsångare	21/5	A. Larsson	Bjuråker
Bergand	23/5	B. Fagerström	Hudiksvall
Svarthätta	23/5	B. Selin	Bålsön
Skräntärna	23/5	B. Fagerström	Hudiksvall
Sjöorre	25/5	K. Karelius	Hudiksvall
Bivräk	25/5	K. Karelius	Hudiksvall
Lundsångare (s)	25/5	B. Selin	Bålsön
Mosnäppa	25/5	L. Norman	Gnarp
Näktergal	26/5	L.G. Lindström	Enånger
Härmsångare	26/5	L.G. Lindström	Enånger
Vitvingad tärna (s)	27/5	B. Fagerström.m fl	Los
Rörsångare	28/5	A. Larsson	Bjuråker
Trädgårdssångare	28/5	L.G. Lindström	Forsa
Törnsångare	28/5	L.G. Lindström	Forsa
Gräshoppsångare	29/5	B. Fagerström	Hudiksvall

100

småfågelholkar

ÖVER 100 SMÅFÅGELHOLKAR sattes ju upp i HFK:s regi 1993. Under juni 1995 har vi försökt att kolla upp häckningsresultatet på ett någorlunda vetenskapligt sätt genom att registrera art, antal ungar, rötägg och döda ungar i respektive holk, om nu holk-
en var bebodd vill säga.

Under förra året genomgicks främst de holkar som sitter vid Tuna- och Öst-anbräckssjön. Dessutom kollades Bernt Karlssons holkar vid Vålsta upp på ett likartat sätt. Sammanlagt innebar det att 119 holkar kollades.

Resultat

Av de 119 holkarna var 54 bebodda, vilket motsvarar (45 %). De 54 holkarna för-

delades sig på 32 svartvita flugsnappare, 16 talgoxar, 6 blåmesar och en svartmes-häckning. Den exakta häcknings-

framgången registrerades inte hos alla häckningar men i genomsnitt fick arterna följande antal ungar: Svartvit flugsnappare 5,9, talgoxe 6,7 och blåmes 8,7.

Jämför man med 1993 så kan framförallt konstateras att antalet bebodda holkar var extremt mycket mindre (45 % mot 84 %), däremot så

tycks häckningsframgången varit ungefär den samma. Intressant är också att notera den klart mindre andelen av talgoxehäckningar. 1993 var svartvit flugsnappare och talgoxe ungefär lika vanliga hyresgäster.

Ringmärknings verksamheten 1995

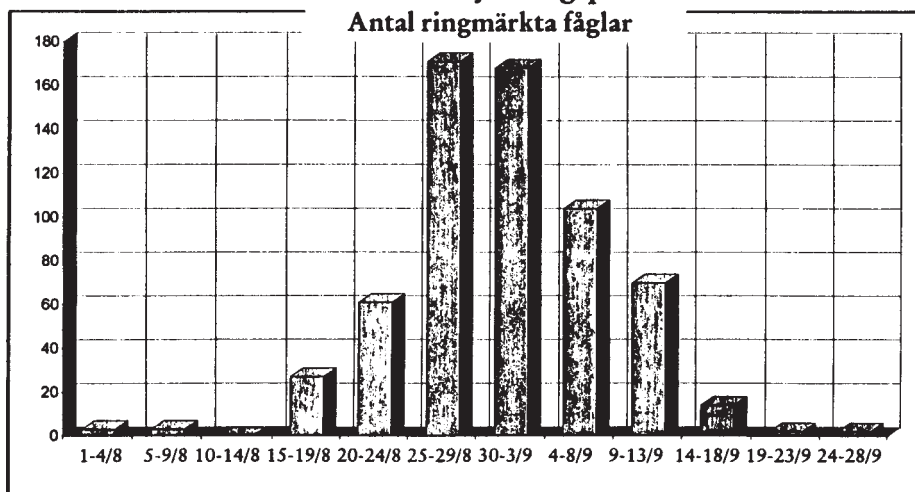
Mats Axbrink, Kenneth Karelius

DE STORA RINGMÄRKNINGS-
VOLUMERNA under senare år har
självlklart gjort det allt nödvän-
digare att datalägga det ringmärkta mate-
rialet. Därför var det skönt att Lars Gö-
ran ifjol knappade in alla uppgifter, vilket
gör att all fakta blir enklare att bearbeta
framöver.

Att jämföra ringmärkningen vid Reffel-

mansviken mellan olika år kan nu göras
på nolltid och är det någon enskild art man
vill få fram fakta på så kan det enkelt gö-
ras. Härintill så presenteras fakta om blå-
hakens flyttperiod, jämförelse mellan olika
år för ett par sylviasångare samt skillna-
der i flyttperiod hos en art med ut-
sträckt sträcktid (sävspurv) och en art med
koncentrerad (rosenfink).

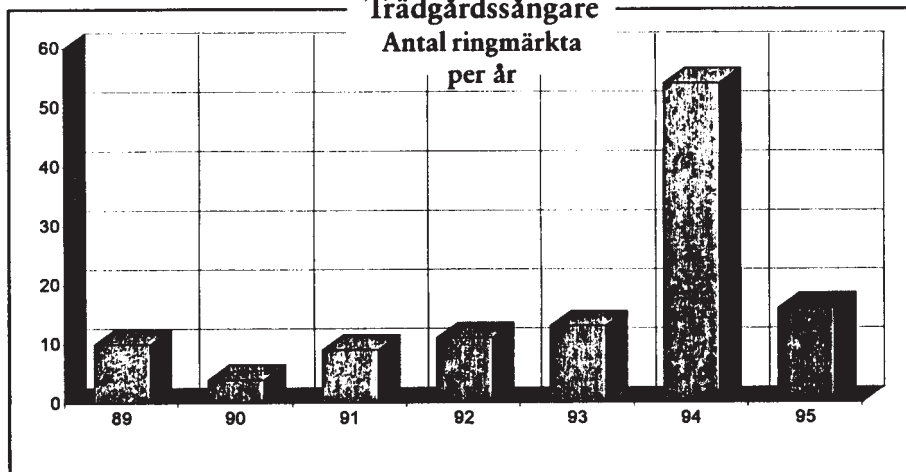
Blåhakens flyttperiod
Antal ringmärkta fåglar

Över 50 % av alla blåhakar som ringmärkts under åren 1988- 95 har som synes fångats under den sista veckan i augusti och de tre första dagarna i septem-

ber. Den blåhake som fångats tidigaste var en gammal hane som ringmärktes 900801. Den senast fångade blåhaken ringmärktes den tjugonde oktober 1990.

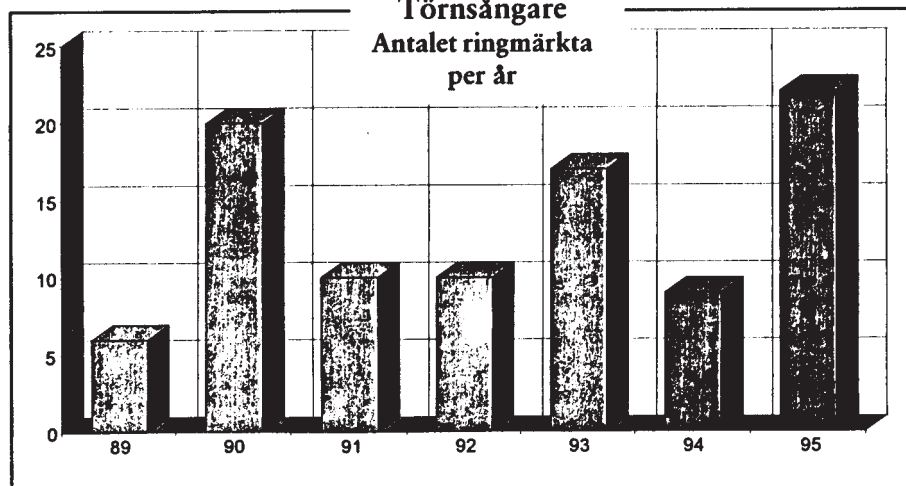
Trädgårdssångare
Antal ringmärkta
per år

1994 var det hittills överlägset bästa året när det gäller fångst av trädgårdssångare, med 54 fångade fåglar av totalt 128. Den tidigaste trädgårdssångare som fångats var

en gammal fågel den andra augusti 1993. Senaste datum för fångst av trädgårdssångare är 950923, då en ungfågel fastnade i näten.

Törnsångare
Antalet ringmärkta
per år

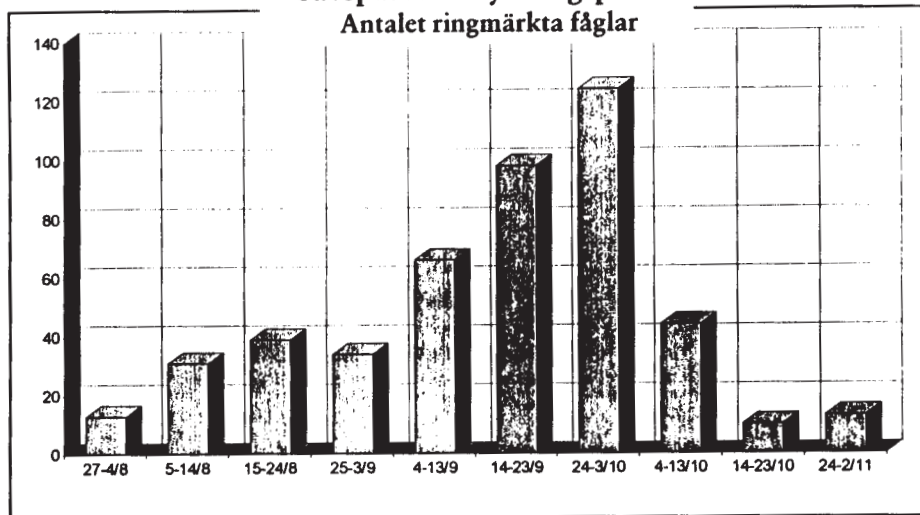

En jämförelse mellan trädgårdssångare och törnsångare ger som resultat att medan trädgårdssångaren fångades i rekordantal 1994 så blev resultatet för törnsångare

lägre än genomsnittet för alla år (16). 1995 så fångades däremot rekordmånga törnsångare medan antalet trädgårdssångare var betydligt färre än året innan.

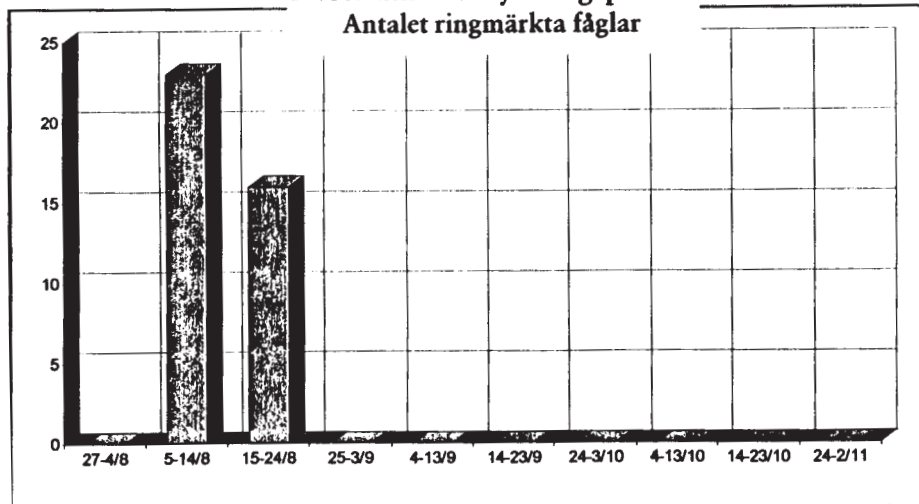
Sävsparvens flyttningsperiod

Antalet ringmärkta fåglar

Rosenfinkens flyttningsperiod

Antalet ringmärkta fåglar

Sävsparven har en mycket lång sträckperiod. Den tidigast fångade fågeln ringmärktes 920730 och den senast fångade fågeln ringmärktes 931016. Troligtvis fångas lokala fåglar först medan de senare fångsterna utgörs av fåglar som häckar längre bort. Sävsparven är kortflyttare vilket säkert har sin betydelse till att de inte har så bråttom att flytta bort.

Rosenfinken har en mycket kort sträcktopp, i stort sett alla fåglar passerar under en treveckorsperiod i mitten av augusti. Rosenfinkens övervintringsområden ligger mycket långt bort, i Sydostasien, vilket gör att förbiflyttningen sker under en mycket kort period.

Återfynd

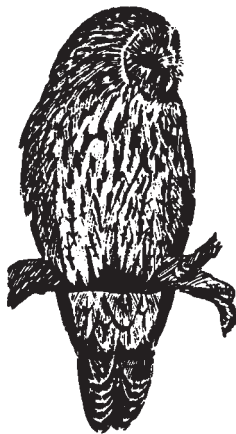
Även under 1995 så fortsatte återfynden att strömma in i jämn takt. Som vanligt så dominerade måsfåglarna stort med 17 av 30 återfynd, men bland flera andra artgrupper så gjordes fler intressanta återfynd. Här följer årets "10-i-topplista".

Årets intressantaste gråtrutsåterfynd var en årsunge som avlästes inne i Oslo 950129 ¹.

Som vanligt gjordes färre silltrutsåterfynd och årets enda blev en ungfågel som avlästes i Köpenhamn 951031 under sin flyttning söderut ².

Vårt tredje tordmuleåterfynd fastnade i ett fisknät i Åbo skärgård, men kunde lyckligtvis släppas levande ³.

Av de slaguggleungar som märktes under 1994 så trafikdödades en fågel i december-94 i Håsjö, Jämtland. Avståndet till fyndplatsen, 122 km, är långt för att vara en slaguggla ⁴.

Ett sent inkommet återfynd gällde en järnspurv som märktes på Reffelmansviken 930911 och flög mot en fönsterruta 931206 i sydvästra Frankrike ⁵.

En svartvit flugsnappare som märktes i Sörfjärden som pull som-93 blev dödad av en katt två år efter märkningen vid Orrsjön 13 km väster om märkplatsen.

Att unga kråkor är flyttfåglar visas av den fågel som märktes vid Tunasjön sommaren 1994 och sköts under vårflytten i Tierp, Uppland 950417 ⁶.

En av höstens många invaderande nötkråkor blev märkt i Hudiksvall 951014 och drog vidare söderut och dödades mot en glasruta 27 dagar senare i Eskilstuna ⁷.

Satsningen på rosenfink vid Reffelmansviken gav snabbt resultat då en fågel märkt 940820 kontrollerades vid Svenska Högarna 950530.

Slutligen så kontrollerades en sävspurv märkt vid Reffelmansviken 910829 vid Groningen, Holland 940422 ⁸.

Under året skall också nämnas tre spännande kontroller av fåglar som märkts av andra ringmärkare.

En häckande roskarl på Gran som-95 visade sig vara märkt på Jättbågan som pull som-91.

En gammal fiskmå som hittades död på Vitörarna som-94 hade märkts i Linconshire, England 930813 ⁹.

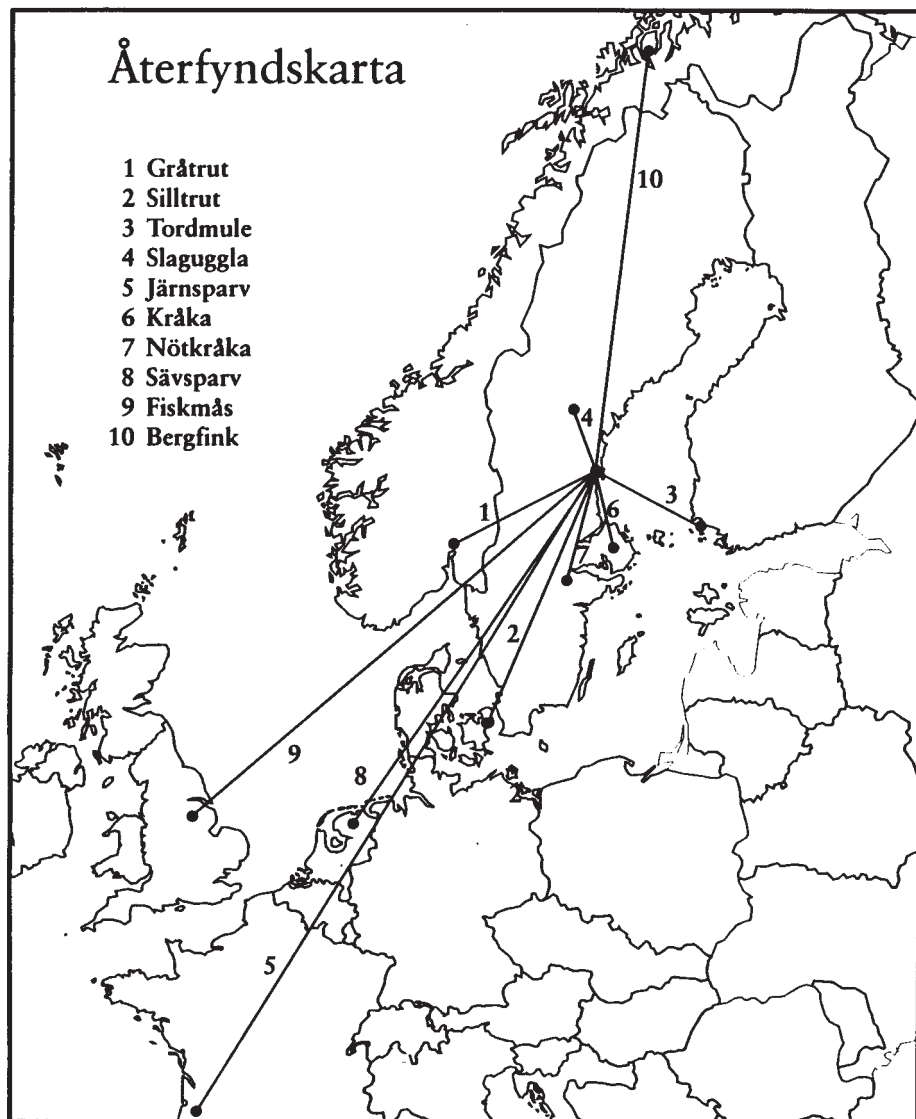
En norskmärkt bergfink som kontrollerades vid Reffelmansviken 950515 visade sig vara märkt fyra mil söder om Tromsö i Nordnorge 940818, dvs 845 km från Hudiksvall ¹⁰. Siffrorna, se återfyndskarta.

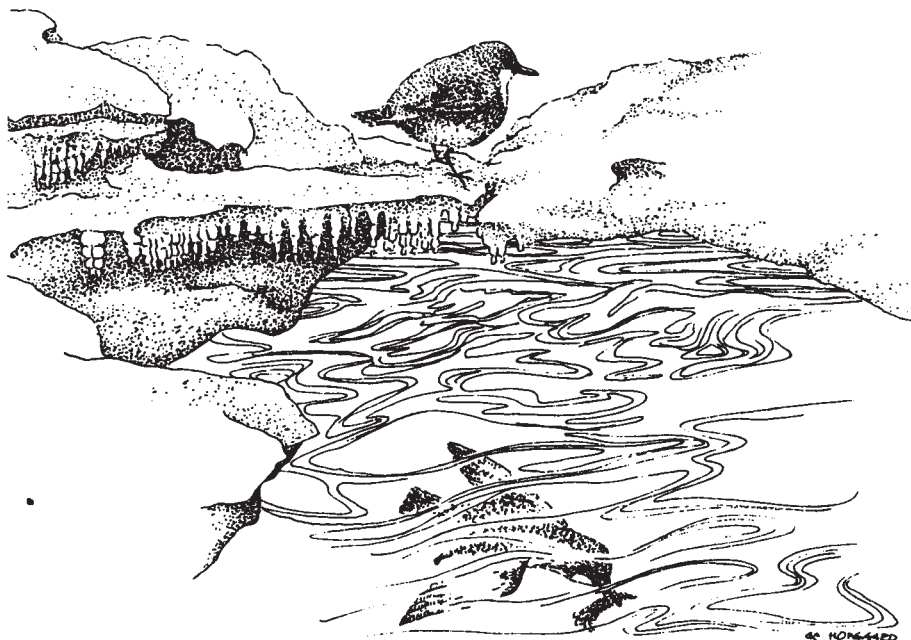
Här följer resultatet av 1995 års märkning.

Art	Pull	Flygg	RMV	Summa
Gräsand		1		1
Svärta		1		1
Småskrake		1		1
Storskrake		1		1
Brun kärrhök	5			5
Duvhök	3			3
Sparvhök	4	1	1	5
Ormvråk	8			8
Fiskgjuse	2			2
Tornfalk	4			4
Lärkfalk		1		1
Trana	1			1
Tofsvipa	1			1
Roskarl	3			3
Labbe	4			4
Skrattmå	79			79
Fiskmå	54			54
Silltrut	359			359
Gråtrut	269			269
Havstrut	34			34
Skräntärna	7			7
Fisktärna	39			39
Silvertärna	118			118
Tordmule	67	1		68
Tobisgrissla	10			10
Berguv	2			2
Kattuggla	5			5
Tornseglare	3			3
Ladusvala	8			8
Trädpiplärka		5	5	5
Ängspiplärka		21	21	21
Sädesärta		4	4	4
Sidensvans		11	11	11
Gärdsmyg		1	1	1
Järnsparv		55	53	55
Rödhake		5	5	5
Näktergal		1	1	1
Blåhake		72	72	72
Rödstjärt		2	2	2
Buskskvätta		2	2	2
Stenskvätta		4	4	4

Art	Pull	Flygg	RMV	Summa
Björktrast	1	7	7	8
Taltrast		3	3	3
Rödvingetrast	11	1	1	12
Gräshoppsångare		1		1
Sävsångare		4	4	4
Busksångare		1		1
Kärrsångare		1		1
Rörsångare	1	19	20	20
Ärtsångare		11	11	11
Törnsångare	1	21	22	22
Trädgårdssångare		16	16	16
Svarthätta		9	9	9
Grönsångare		1	1	1
Gransångare		68	68	68
Lövsångare		274	268	274
Kungsfågel		1	1	1
Grå flugsnappare		1	1	1
Svartvit flugsnappare	163	6	5	169
Tallrita		5	3	5
Svartmes	12	2		14
Blåmes	26	41	23	67
Talgoxe	78	96	63	174
Nötväcka		3	3	3
Törnskata		11	11	11
Skata		2	2	2
Nötkråka		1		1
Kaja	4			4
Kråka	11			11
Stare	14	1		15
Pilfink	3	33	22	36
Bofink		17	15	17
Bergfink		23	23	23
Grönfink	3	23	21	26
Hämpling		3	3	3
Vinterhämpling		9	9	9
Gråsiska		115	115	115
Snösiska		3	3	3
Rosenfink		8	8	8
Domherre		41	41	41
Lappsparv		5	5	5
Gulspurv		96	77	96

Art	Pull	Flygg	RMV	Summa
Videsparv		20	20	20
Sävspurv		190	184	190
Summa	1417	1383	1277	2800

Tunasjön i februari, en råka inne i Hudiksvall 7/2 samt mest sensationellt den sädesärla som övervintrade inne i Hudiksvall vid ett fågelbord.

Kylan gjorde att större delen av havet frös till och intressanta vinterkustfåglar var fåtaliga. Utanför Hornslandet låg dock ganska stora mängder av knipor och bland

dessas sågs bland annat salskrake och småskrake.

Vid inlandsvatten kring Forsa och Näs-viken övervintrade sångsvanar och genom att många vattendrag frös till så koncentrerades de övervintrande strömstararna och på många ställen kunde 5-10 st ses inom korta strömsträckor.

James Bond död

Den riktige James Bond - ornitologen - har avlidit, på ett sjukhus i Philadelphia i USA. Författaren Ian Fleming såg Bonds bok om Västindiska fåglar i ett skyltfönster strax efter andra världskriget medan han höll på att skriva sin agentroman. "Det slog mig att detta korta, oromantiska anglo-

saxiska och ändå mycket maskulina namn var precis vad jag behövde", skrev Fleming till fågelskådarens hustru Mary Bond. "Kanske er make upptäcker någon särskilt otäck fågelart som han vill ge ett förolämpande namn genom att döpa den till Ian Fleming" (TT-AFP)

En gudomlig dag

Tommy Lantz

Att vänta på något, som man längtar efter, är ofta bättre än att ens längtan går i uppfyllelse. Så känner jag varje vår i april. Då går jag och längtar efter den perfekta våren och eftersom den aldrig kommer så blir det samtidigt en oro i längtandet.

Kanske var det annat när jag var barn, då innehöll alla vårar något som gjorde den till den perfekta våren. Vårens översvämmande diken, vattenpölar på grusvägen som vi kunde dika ur, angingen på isar som ibland varken bar eller brast, blandningen mellan vinter och vår och den försmak av sommar som kunde kännas när aprilsolen gjorde dagarna varma, följdes av maj skönare än nånsin i visan. När jag blev äldre då blev det allt färre majdrömmar som blev uppfyllda och ofta kände man när de första löven slog ut att...det händer inte nåt i år heller. I april är ingenting för sent då kan allt fortfarande hända.

När jag "blev" fågelskådare fick våren en renessans. De första vårarna som

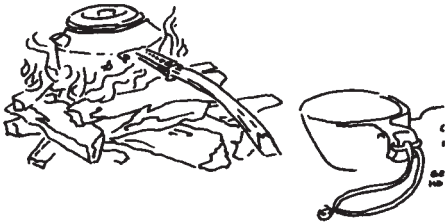
"skådare" blev som barndomens vårar, många av längtans mål blev uppfyllda. Men...allt fler vårar gick och åter blev maj månaden då allt var försent och april... ja trots att man borde ha lärt sig så...finns ändå hoppet kvar i april.

April är ju också en sammanfattning av året i sig. En del år har jag suttit ute med kaffe och en god bok i slutet av april och andra år har jag skottat fram majkasan. Jämför man årets kretslopp med livets så är väl april som de tidiga tonåren, då blickade jag bara framåt och såg allt det ljuvliga som skulle hända och alla drömmar

som skulle gå i uppfyllelse, annat är det nu då jag är i september, då blickar jag bakåt och försöker förgäves sprattla som i ungdomens dar.

En apirlidag 1985 var Björn, Peter och jag ute på Hornslandet. Vårt viktigaste "uppdrag" var hackspettar. Fyra år tidigare hade jag upptäckt att vitryggig hackspett häckade vid Hällkrok. Två meter från vägen, fem-sex meter upp i ett träd.

Sedan häckade den ytterligare två år för att sedan försvinna. Frågan som vi sökte svar på var om den hade flyttat till något annat område på Hornslandet eller om den försvunnit för gott. Vi parkerade bilen vid Hällkroksstugan vid femtiden och sedan gav vi oss iväg. Vid aspdungen efter vägen trummade en större hackspett och samtidigt ropade en gråspett i samma dunge. Glada i hågen började vi trava upp efter Hällkroksbäcken. Vi hade inte gått långt förrän vi upptäckte änne en ropande gråspett. Den här hade en hona också, så vi pratade om att det här kanske skulle bli häckning.

Genom den urgamla granskogen trussade vi vidare upp mot Skvassla. När vi kom fram till de gamla inägorna tyckte vi att det var dags för fika. På den här platsen har det varit fäbod, det visste vi. Ofta när jag sitter här brukar jag fantisera hur det kan ha sett ut en gång i tiden. Som fågel-skådare tänker jag ofta på hur fågellivet var på den tiden, sen brukar jag också tänka att ejderflockarna ute på havet, sädesärlan som häckade mellan två stockar på fähuset, år efter år, generation efter generation, återvänt till samma plats. På några få generationer har vi människor ändrat på förutsättningarna för allt liv på vår planet så att jag ibland tänker tanken att ejdern och sädesärlan en dag inte kan återvända. Såna tankar slås snabbt bort en morgon som den vi upplevde den här dagen.

Nu var det full fart på rödhaken, tal-

trasten, koltrasten, tranorna skrek på nån myr i närheten och i bakgrunden hördes hela tiden orrarna. Sakta sjönk vi alla tre in i en meditativ tystnad som ger sån ved-erkvickelse för stressade själar. Vi behövde inte prata med varann, vi visste ändå precis vad vi tänkte. Vår meditation bröts av ännu en gråspett, den här gången trummade den. Det är inte så vanligt men det var ingen tvekan för vi såg den i en tor-raka en bit bort. Det var den tredje gråspetten den morgonen och innan vi lämnade området runt Skvassla hade vi hört ännu en gråspett.

På vägen tillbaka mot bilen försvann Peter plötsligt, vi kunde dock följa hans spår i den alltmer porösa aprilsnön. När vi hittade honom så sa han att han hade hört en annan hackspett hacka och bara velat kolla om det kunde vara den "försvunna vittryggen" men det var "bara" en vanlig större.

Vi travade efter Gåsmyrvägen och bestämde att vi skulle åka mot Hölick och gå ut till Själhällorna. När vi vandrade ner mot bilen började vi känna att plaskandet i blötsnö och vandandet över Hällkroksbäcken hade gjort oss ganska blöta. Det känns inte särskilt mycket när fågel-sången står som spön i backen och man väntar på sensationella fynd i granskogen, men nu började det märkas.

Vi åkte mot Hölick men stannade vid Storrömyran och beskådade ett intensivt orrspel. På den här tiden fanns det mycket orrar på Hornslandet. På vintrarna kunde jag se flockar på 20-30 fåglar som satt i björkarna och kalasade på frön. Idag 10-15 år senare är jag glad om jag ser en eller annan fågel. Är det naturliga förändringar, är det jägarna eller är det något annat som reducerat stammen? I vilket fall som helst så är det tråkigt att det är så.

Vi parkerade bilen längst in på campingplatsen och började en mödosam vandring ut mot havet. När vi kom till den lilla pölen smög vi fram för att se om vi såg några vadare och mycket riktigt

längst in mot buskarna vid stigen gick tre skogssnäppor och letade föda. Skogssnäppan är en fågel som hör april till. Det har blivit en tradition att skrämma upp någon skogssnäppa ur något dike på väg ut till våra smultronställen. Ett tips när ni åkt förbi infarten till Gåsmyrvägen på väg ut mot Kuggöarna, kör försiktigt. Efter några hundra meter rinner en bäck ner mot Vallsjön, den rinner parallellt med vägen. Skrämmar ni inte upp en skogssnäppa där, då har den antingen inte anlänt till Hornslandet än eller också har Björn, Lars-Göran och jag redan åkt ut före er och skrämt bort den. Skogssnäppan är fascinerande tycker jag. En vadare som inte har några större krav på livet. En liten pöl på ett hygge räcker för att den skall sätta igång med sin livsuppgift, artens fortbestånd. Ibland undrar jag vad vi människor håller på med? Vad är vår livsuppgift?

Nu börjar det blåa havet synas alltmer mellan tallarna. Ibland undrar jag om inte jag tror på själavandring. Hur kan jag uppväxt i den mörkaste av skogar, Hasselskogarna, vara så fascinerad av havet? Ofta när jag lämnar havet så känner jag en ångest som är svår att förklara. Kan det var

att det finns ett litet minne djupt i min hjärna från den tid då vi var kvastfeningar och gick upp på land eller har jag varit fiskare på Orkneyöarna i ett tidigare liv eller..? Det finns mer i li-

vet än vi vet och en sak som jag ofta funderar på är varför fåglar som t.ex skogssnäppan ärver förmågan att flytta till Afrika medan vi människor måste lära oss att hitta den enklaste lilla väg. Är det kanske för att våra sinnen är skapade för att vi skall vara jägare på stäppen som vårt minnesarv inte längre fungerar i vår stressade livsmiljö, eller vad?

Äntligen är vi framme, vi klättrar över de rundade klipporna sätter oss i solskenet och plockar fram vårt fika och låter våra kikare svepa ut över havet. Ejder, skrakar, alffåglar, storlommar.... en andlös rad av sjöfåglar passerar förbi.

Vi plockar fram vårt fika och låter kikanerna vila medan vi smakar på mackor och kaffe. Vi pratar om vart vitryggen kan ha tagit vägen och har en lång diskussion om den fortfarande finns på Hornslandet eller inte. Vi vet ju att runt hela halvön finns bälten med blandskog där det är passande biotop för vitryggen, men konstaterar till slut att det nog är så att på sikt kan inte ett par bli någon population här. Förr eller senare så blir det för mycket inavel och då kommer den att dö ut.

Lite sorgsna blir vi, men Peter och Björn har redan riggat upp sina tubkikare och

riktat ut dem över havet. Jag, som alltid är lite sen, njuter lite längre innan artjakten börjar. Plötligt hör jag konstiga ljud från Björn brevid mig..jag anar att han försöker säga något men det är svårt för honom att få ut nåt. E..en..p.. praktejder stammar han plötsligt fram. Varken Peter eller jag reagerar först men sedan sätter vi oss upp och skriker vart?.. vart?.. i munnen på varandra. Han säger inget men pekar rakt ut mot en ejderflock en 20-30 meter ut på vattnet.

Det dröjer inte länge förrän vi båda har fått in den i våra tubar och vi sitter alla tre och stirrar och mumlar osammanhängande fraser. Praktejdern... ja hanen alltså är nog tillsam-

mans med t.ex. blåkråka, härfågel och kungsfiskare bland de säkraste att bestämma första gången man ser den. Det finns liksom ingenting att blanda sam-

man den med, för även om den liknar gudingen så är det inga problem på det här avståndet. Den gröna färgen på huvudet går liksom inte att ta miste på. Den är ännu mer olik gudingen i verkligheten än i fågelböckerna.

Vi sitter länge och bara tittar med eller utan kikare för att övertyga oss om att det är sant. Senare får vi veta att vår observation var den första i Hälsingland sedan 1905. Det betyder ändå ingenting, skönheten hos fågeln, glädjen att få vara flera tillsammans som kan dela den här stunden betyder mycket mer.

Det skulle inte alls ha varit detsamma för mej om jag varit ensam. Så var det

t.ex. när jag upptäckte vittryggen, då var jag ensam och trots att den inte är särskilt svår att skilja från den vanliga större hackspetten så var jag inte riktigt säker och kunde inte uppleva glädjen att ha upptäckt den förrän jag dan därpå åkte ut med Björn.

Vi satt nog en timme stilla och andäktigt och njöt av synen innan förtrollningen bröts när praktejdern lyfte, gjorde en sväng bort mot fyren, vände och följde stranden mot öster. Vi kunde inte se om den flög vidare. Vi såg på varann och konstaterade dels att det var synd att vi inte kunde ringa till Bosse och säga att fågeln fanns där och dels för att övertyga oss själva att det vi upplevt var sant.

En dag i april en dag i längtan och hoppets månad. Det kan ibland synas vansin-

nigt att en befjädrad var-else, eller beskådandet av denna kan fylla n å g r a människor med glädje. Visst

finns det en glädje att

se en ny fågelart, en art som jag inte tidigare sett, men det är absolut inte någon huvudsak. Praktejdern var mera en bekräftelse på att något fortfarande fungerar som det alltid har gjort, att naturen fortfarande ger upplevelser större än något annat. Människans hänsynslösa habegär, det giriga begär efter att ha mer och mer och mer har ännu inte förstört allt.

Nu närmar sig ännu en månad april och förväntningarna stiger och även om jag vet att den här också kommer att fyllas med fina upplevelser så tvivlar jag att jag nånsin kommer att få uppleva en enskild stund som den här apriildagen, men...vem vet det kanske sker igen.

Tecknarpresentation

Teckningarna på sidorna 3, 10, 13, 21, 28, 29 och 30 är gjorda av Gun Hofgaard. Hon är uppvuxen i södra Värmland där hon arbetat omväxlande med jord- och skogsbruk och inom vården. Sedan tio år tillbaka bor hon i Jokkmokk där hon arbetar med bildskapande, mest målerier av olika tekniker men även illustrationer. Teckningarna är inköpta från ett litet företag i nordligaste

Sverige, Naturmedia UT i Vittangi, som har som företagsidé att producera natur-, miljö- och kulturinformation.

Om du tycker att de teckningar som Gun Hofgaard har gjort är bra och gärna vill se flera kan du ta kontakt med Urpo Taskinen, S-980 10 Vittangi, Tel 0981-103 62.

Härnadan följer ytterligare tre exempel på Gun Hofgaards skaparförmåga.

Tjäderfjäder

Häckande tretåig mås

Tretåig mås

Korta notiser

Sensationellt återfynd

Sveriges första återfynd av pilgrimsfalk söder om Sahara rapporterades för en tid sedan från Riksmuseet. Det var en falk ringmärkt i Norrbotten 1991 som återfanns död våren 1995 i Senegal. Tidigare finns bara ett återfynd utanför Europa och det är från norra Marocko. Från *Mustaschen* (nyhetsbrev för falkprojektet) nr 56.

Lunnefångst på Röst

Trots att fångsten av lunnefågel under häckningstid blev förbjuden redan 1951 har den fortsatt på Röst i Lofoten in till våra dagar. Enligt Norsk Ornitologisk Förenings tidskrift *Vår Fuglefauna* har mellan 3 000-5 000 fåglar fångats olovligt varje år. Detta förhållande har varit känt bland myndigheter, press och polis utan att några åtgärder vidtagits. Den 30 april 1995 grep emellertid den norska polisens avdelning ÖKOKRIM fem personer för olaga fångst. Det blev ett ramaskri bland lokalbefolkningen när detta blev känt. De kräver nu att den traditionella lunnefångsten ska få fortsätta på Röst.

Det norska lunnebeståndet har halverats sedan 1980, främst p.g.a. att sillbestånden kraschade till följd av överfiskning. Reproduktionen har därför uteblivit helt under en följd av år på 1970 och 1980-talet. (*Vår Fuglefauna* 2/1995)

Norska vittryggar till Sverige

SOF och Naturskyddsföreningen i Sverige har nyligen ansökt hos det norska Natur-

vernsdirektoratet om att få infånga upp till 10 hackspettsungar per år under en 10-årsperiod i Vestlandet. Avsikten är att ta ungarna från bon i Vestlandet och hålla dem i bur under ett år för att sedan placera ut dem i lämpliga häckningsområden i Sverige. Skogsbolaget Stora har gjort en aktionsplan där man planerar att inom ett 100.000 hektar stort område bedriva skogsbruket på ett sådant sätt att den vittryggiga hackspetten ska kunna leva där. Dessutom kommer särskilda naturreservat att inrättas.

Det svenska vittryggiga hackspettsbeståndet har halverats under de fem senaste åren och uppgår nu till ca 50 par. (*Fåglar i Norrbotten* 3/95)

Fortsätt att mata fåglar

Fågelälskare kan lugnt fortsätta att mata fåglar under vintern. Det har annars ofta hävdats att regelbunden utfodring skulle göra fåglarna så beroende att de tappar mycket av förmågan att skaffa mat på egen hand.

Några engelska forskare ville veta hur det förhöll sig och studerade dels en population mesar som matats regelbundet under 25 år, dels en grupp som aldrig matats.

När utfodringen plötsligt upphörde klarade sig den grupp mesar som var van att hämta mat vid fågelbordet lika bra som de som aldrig fått mänsklig hjälp. Forskarna fann också att även om fåglarna i princip kunde äta sig proppmätta vid en matningsplats tog de ändå bara 70 % av sin föda därifrån. (*Journal of Field Ornithology*)

Program Vår och höst

Samlingsplats där inte något annat står angivet är vid Lillfjärdens utfodringsplats.

Hackspettar 30/3 och 14/4

Samling: 05:00
Ansvarig: Mats Axbrink

Vi gör en inventering av hackspettsbeståndet i området kring Lindefallet, tillsammans med Söderhamns fågelklubb. Förhoppningsvis hittar vi både mindre hackspett och gråspett.

Onsdagsexkursionerna

Onsdagseftermiddagar under april och maj tar vi oss ut i Hudiksvalls omgivning. Vi åker till platser som är intressantast för dagen. I fjol besökte vi bl a annat Högsområdet där vi kunde beskåda ca 1 000 rastande tranor, fjällvråk, stenfalk, blå kärrhök och ormråk. Något besök vid Tunasjön blir det säkert också. En annan bra lokal på våren är Malgrynnan där vi förhoppningsvis kan se bergand, gravand, salskrake, skedand, stjärtand och massor av bläsänder.

17/4 kl 17:30 Ansvarig: Sven Carlberg

24/4 kl 17:30 Ansvarig: Mats Axbrink
8/5 kl 17:30 Ansvarig: Lars G Lindström
13/5 kl 17:30 Ansvarig: Björn Selin
20/5 kl 17:30 Ansvarig: Tommy Lantz

Orrspel

Du som vill åka till ett gömsle för att studera orrarr och orrrspel, kontakta Sven Norman tel. 0652/204 18 under april och maj.

Fågelskådningens dag 12/5

Samling: Fågeltornet vid Tunasjön 08:00
Ansvarig: Lars Göran Lindström

Precis som åren tidigare anordnar HFK fågelskådningens dag vid Tunasjön. Förra året hade vi otur med vädret, några plusgrader och en kall vind, men trots det så var det ganska många som deltog i de aktiviteter som erbjöds. Även i år så ordnar vi en tipspromenad med fågelfrågor och

vi fixar en eld där man kan grilla medtagen korv. Välkommen!

Mellanfjärden 12/5

Samling: 17:00

Ansvarig: Owe Nygren

Fläckaviken och Våtnäs 16/5

Samling: 06:00

Ansvarig: Mats Axbrink

Vi besöker två av Enångersområdets bästa fågellokaler. Fläckaviken är ett litet begränsat område med gamla betesängar, rikligt med lövträd och ett stort vasshav. De senaste åren har bl a setts stenknäck, häckande stjärtnes, brun kärnhök, mindre hackspett, och flera sjungande svarthättor och grönsångare. Vid Våtnäs, i Enångers yttersta skärgård, kan vi troligen få närbild med bl a tordmule, roskarl, labb skräntärna och kanske med tur någon sillgrissla.

Naturens dag 2/6

Samling: 08:00

Ansvarig: Mats Axbrink

Först blir det fågelskådning i Järnblästens omgivningar med start 08:00. Därefter blir det allehanda aktiviteter på Järnblästen mellan 10:00 och 15:00

Nattsångare 1 10/6

Samling: 20:00

Ansvarig: Sven Carlberg

Vid bra väder är nattsångarexkursionerna bland de trevligaste utflykter man kan göra. Det är underbart att en varm och ljus försommarekväll fara ut i jordbruksmarkerna och lyssna efter de fåglar som är aktiva sent på kvällen och natten. Troligtvis blir det markerna runt Trogstaån som kommer att besökas. Förra året, som ändå var ett dåligt år för nattsångare, hördes i Hudiksvallsområdet bl a busksångare, vid gymnasiet, kärnsångare, näktergal och gräshoppsångare. Andra arter som man kan hoppas på är småfläckig sumphöna, kornknarr, flodsångare och vaktel.

Nattsångare 2 19/6

Samling: 20:00

Ansvarig: Mats Axbrink

Kanske tar vi en tur upp till Sundsvallsområdet, där vi för två år sedan kunde höra en vassångare, två flodsångare, flera gräshoppssångare och flera näktergalar. Alla utom vassångaren på samma plats vid Njurunda. På vägen hem hörde vi också en nattskärna.

Vadarsträck vid Hörn- udde 1/8

Samling: 05:00

Ansvarig: Bo Fagerström

Slutet av juli och början av augusti kan om väderleken är den bästa bjuda på ett fantastiskt vadarsträck. Då kan man om turen står en bi se en mängd av arktiska vadare. Under de sista åren har bl a setts kustsnäppa, sandlöpare, kustpipare, kär-
snäppa och myrspöv i ganska stora mängder.

Ringmärkning Reffelmansviken 29/8

Samling: Reffelmansviken 05.30

Ansvarig: Kenneth Karelius

Fågelklubben inbjuder till en intressant morgon med ringmärkning vid Reffelmansviken. En morgon i slutet av augusti är normalt blåhaken som talrikast. Även stora mängder av lövsångare bör passera förbi liksom en del andra sångare tex rör-

sångare och sävsångare. Med lite tur kan även någon rosenfink och videsparv fångas. En bra dag kan uppmot 150 fåglar fångas och förse med en ring. Tag chansen att få närbildkontakt med fåglar som man annars bara ser på avstånd. De flesta fåglar fångas mellan 06:00 och 08:00 så det gäller att vara tidigt i farten.

Hornslandets dag

Fågelklubben visar som vanligt ringmärkning av fåglar. Förhoppningsvis blir vädret bättre än förra året då blåst och regn gjorde att vi fick avbryta ringmärkningen innan något folk hade kommit ut till Hölick. Mer information om Hornslandets dag ges i Hudiksvalls Tidning.

World Bird Watch Day 28-29/9

Samling: 05:30

Ansvarig: Mats Axbrink

I fjol deltog ca 21 000 fågelskådare i 30 europeiska länder i World Bird Watch Day. De räknade in 1,3 miljoner flyttfåglar. Av dem svarade Sverige för 975 skådare som såg ca 380 000 fåglar av 208 olika arter. Vi åker även i år ut till Hornslandet och spanar in fågelsträcket.

HUDIKSVALLSREGIONENS FÅGELKLUBB
EKONOMISK REDOVISNING FÖR VERKSAMHETSÅRET 1995

RESULTATRÄKNING

Intäkter

Medlemsavgifter	5 440:00
Bidrag (Studieförbundet)	<u>1 500:00</u>
<i>Summa intäkter</i>	6 940:00

Kostnader

Nattvakan	2 738:00
Porto	1 769:50
Bidrag kurs, Pontus Lundberg	500:00
Blommor	<u>892:00</u>
<i>Summa kostnader</i>	5 899:50

Årets överskott	1 040:50
-----------------	----------

<i>Summa kostnader och årets överskott</i>	6 940:00
--	----------

BALANSRÄKNING

Tillgångar

Innestående på postgirokonto	9 638:81
------------------------------	----------

<i>Summa tillgångar</i>	9 638:81
-------------------------	----------

Skulder och eget kapital

Skulder	0:00
---------	------

<i>Eget kapital</i>	9 638:81
---------------------	----------

Balanserat överskott	-1991	16 640:47
	1992	-1 406:82
	1993	508:65
	1994	-7 143:99
	1995	<u>1 040:50</u>

<i>Summa</i>		9 638:81
--------------	--	----------

NATURBOKHANDELN

Sveriges Ornitologiska Förening

KVALITET!

LÅGPRIS!

KIKARE

av hög kvalitet: Tubkikare, handkikare, minikikare, nybörjarkikare, stativ m.m.

NATURBÖCKER

från hela världen om fåglar, växter, däggdjur, områden/resor, barnböcker och mycket mer...

FRITIDSKLÄDER

förutom Fjällräven och Helly Hansen även Thomas Cook Adventure och Nokia-stövlar.

NATURLJUD

CD-skivor och ljudkassetter med fågelsång och naturljud från hela världen.

M.M.

Luppar, artlistor, anteckningsböcker, sittdynor, rovfågelsiluetter, bird-feeders m.m., m.m.

Medlemmar i SOF har 10% rabatt på alla böcker, CD, ljudkassetter och fritidskläder.

Skicka efter vår katalog-gratis!

Tre goda skäl att välja Naturbokhandeln

PRISET

Originalprodukter alltid till lägsta pris (jämför gärna!) och inga dolda kostnader!

FÖR FÅGLARNA

Helt ägt av SOF-allt överskott går till föreningens arbete med fågelskydd, fågelforskning och främjandet för fågelintresset.

SERVICE

Varor i lager-snabba leveranser, stort sortiment, reservdelar, ansvar och kunskande.

Prisexempel på kvalitetskikare (november 1995)
Priserna kan komma att justeras uppåt eller nedåt-ring för aktuella priser.

Kowa TSN1 utan okular.....5 290 kr

Okular TSN 30x w.....2 190 kr

Kowa TS 611 utan okular.....3 790 kr

Okular TS 611 27x w.....1 490 kr

Zeiss 10x40 BGAT"P.....9 990 kr

Swarowski 8x30 SLCWB.....6 490 kr

Swift Audubon 8,5x44 SOF.....2 690 kr

Beställ per POSTORDER, med snabba leveranser till minimala kostnader.

Ordertelefon:

0485-441 00

Naturbokhandeln

Sveriges Ornitologiska Förening
Stenhusa gård, Stenåsa
380 62 Mörbylånga